

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

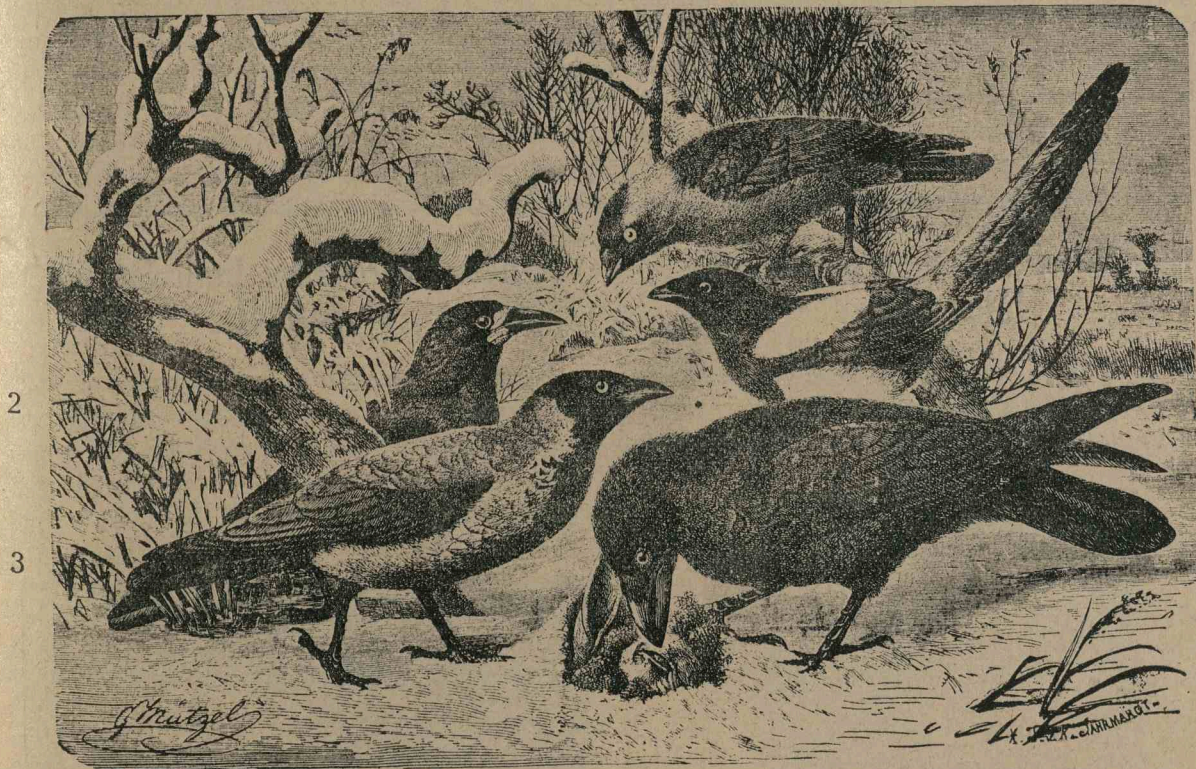
Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A tél kóborlóí.

Lapunk előző számában cikket közöltünk legismertebb madarainkról, a varjakról. Cik-
künkhez több hozzászólás történt és ezért el-
határoztuk, hogy a varjakról újabb cikket

a felsorolt öt madárfaj között egyesek gazda-
ságilag hasznosak, mások károsak. A varju-
félék nem költöző madarak, de nagy területe-
ket kóborolnak be. Olyan helyeken, ahol bő

1. Holló. 2. Vetési varju. 3. Szürke varju. 4. Csóka. 5. Szarka.

közlünk, hogy olvasóink megismerjék ennek a gazdaságilag is fontos madár-családnak a természetrajzát.

Érdekes dolog, hogy természetrajzilag a varjak családja a veréb-féle madarak rend-
jébe tartozik és ennek a madárrendnek a
varjufélék a legnagyobb testű képviselői. Ná-
lunk a varjufélék öt faja ismeretes: a holló,
a vetési varju, a szürke varju, a csóka és a
szarka. Az alábbi ismertetésből kitűnik, hogy

táplálék kínálkozik számukra, ezres csapa-
tokban jelennek meg, ha pedig elfogyott a
táplálék, eltűnnek a vidékről. Egyes varju-
fajok nagy telepekben fészkelnek és a fészke-
lési és költési idő alatt nagyobb vándorutakat
nem tesznek meg. Kóborlásaikban bizonyos
rendszeresség tapasztalható és ezért sokan az
időjárást meg tudják jósolni a varjak ván-
dolásából. Hasznukról és kárukról minden
egy fajtánál külön fogunk megemlékezni.

A nálunk élő varjufélék között a legnagyobb, legnemesebb madár a *holló*. Acél fekete színű madár, amely uralkodók cimérében is szerepel. Rendkívül óvatos. A magas hegyvidékek erdejében fészkel és ha valaki a fészkéhez közeledik, nyomban elhagyja fiókáit is és oda megint a legnagyobb elővigyázatossággal tér vissza. Tulajdonképpen káros állat, mert a mezei és erdei vadban sok kárt tesz, azonban annyira ritka már, hogy számbevehető károkat nem okoz, sőt több országban védelem alá helyezték. A holló rendkívül értelmes madár. Az emberrel való együttélés közben értelmi képessége nagyon megélesedik. Éppen úgy lehet idomítani, mint a kutyát. Sajnos, a házban nehéz tartani, mert mindent ellopkod és elrejt, a baromfiakat megöli és sokszor még a kisgyermekekre is veszedelmessé válhatik. Sok mulatságot okoz különben azáltal is, hogy megtanul beszélni, nevetni, ugatni és minden olyan hangot utánoz, amit gyakran hall. *Vadászati szempontból tehát káros, de hangsúlyozzuk, hogy védelemre szoruló madár, mert már nagyon megritkult.*

A *vetési varju* első pillanatra kistestű hollóhoz hasonlít és bár színe valóban hasonlít a holló, acélfényű, fekete színűre, annál sokkal kisebb, fej és csőr alkotása más. A vetési varju termete nyulánkább a hollóénál, farka erősen lekerekített. Sok vidéken fekete varju a neve. A vetési varju gazdasági hasznára vonatkozólag a következőket jegyezzük meg. Nem él tisztán növényi eledelen, amint a közfelfogás tartja. Nagyon sok bogarat és egeret pusztít el. Hűséges munkatársa a szántóembernek, mikor a barázdából összeszedi a drótférget, cserebogár csimazt és más káros bogarak álcáit. Persze a kikelő vetésben is kárt tesz néha és az érő kukoricára is rájár. A madártudósok azonban egyhangulag megegyeznek abban, hogy a *vetési varju a nálunk élő varjak közül a leghasznosabb.*

A *szürke varju, vagy hamvasvarju* a legkárosabb varjuféle. Csaknem állandóan egy vidéken él, nem annyira kóbor természetű, mint a vetési varju. Pusztítja ugyan a káros bogarakat és férgeket, azonban sokkal nagyobb a kár, amit azáltal okoz, hogy pusztít

Sidorovici országőr parancsnok látogatása.

A propagandaügyi alminisztériumnak közelebről magas látogatói voltak. Sidorovici országőr, az országőr szervezet főparancsnoka több

előkelőség kíséretében látogatást tett a propagandaügyi alminisztériumban. A magas vendégeket Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi alminiszter fogadta. Az eseményt lapunk más helyén részletesen méltatjuk. Központi Egyetemi Könyvtár, Budapest, Szeged, ECU Cluj-Napoca.

A német birodalmi kancellárság új palotája.

A német birodalmi kancellárság új épületbe költözött. Az új épületet méltóságos és nyugodt formák jellemzik. Nem tör fel a magasba, mint az amerikai épületek, hanem hosszan nyulik el a térségen. Hitler kancellár

és munkatársai ebben is ujat és szépet akartak teremteni. Érdekes, hogy az első idegen külügyminiszter, akit az új épületben Hitler kancellár fogadott, Csáky István gróf, magyar külügyminiszter volt.

titja az apróvadat és a háziszárnyasok ivadékát. A szarkával együtt a hasznos madarak fészkének legveszedelmesebb rablója. A fészkekből minc' a tojást, mind a fiókákat elszakmányolja. Ezért a szürke varjút minden módon pusztítani kell. Egyes helyeken a világháboru után annyira elszaporodott, hogy mérgezés segítségével indítottak ellene irtó hadjáratot. *A madártudósok kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy a szürke varju káros madár.*

A csóka galambnagyságu, eleven ügyes madár. Színe sötétszürke, egyes testrészein fekete foltokkal. Tanulékony, kedves állattá válik fogságban és a legkülömbfélé hangokat megtanulja utánozni. Ezért fogságban nagy előszeretettel tartják. Gazdája házához ragaszkodik és így könnyen meg lehet annyira szelidíteni, hogy a házból ki és berepül. Nagy területeket kóborol be táplálékszerzés végett. Gazdasági jelentőségére nézve általában azt mondhatjuk, amit a vetési varjuról mondtunk. Főképpen káros bogarakkal táplálkozik, emellett növényi anyagokat is fogyaszt. *A madártudósok egybehangzó véleménye sze-*

rint a csóka hasznos madár és így védelemben kell részesíteni.

A varjufélék legártalmasabb nemzettségéhez tartozik a szarka. Magánosan vagy kisebb csapatokban él és ebben a tekintetben inkább a hollóhoz hasonlít, mint a varjakhoz és csókához. A szarka rendkívül ravasz és tanulékony állat. Fogságban hamar megszeliődül és beszélni is megtanul. Sok kellemetlenséget és bajt okoz azzal, hogy a fényes dolgokat eldugja. *A szarka a legkárosabb madarak közé tartozik, a legnagyobb fészkekrabló, amely a legeldugottabb fészket is kikutatja és kifosztja. A háziszárnyasok ivadékában is nagyon sok kárt okoz. Ezért minden módon irtani kell!*

Ezekben adtuk elő a nálunk élő varjufélékről a tudnivalókat. Összefoglalva az elmondottakat tehát a varjufélék közül a fekete színű, vetési varju és a csóka hasznos madarak. A hamvasvarju és a szarka károsak. A holló olyan ritka már nálunk, hogy számbavehető kárt nem okoz, tehát nem szabad üldözni!

Elindulás.

A magyarság vezetői megtették a nagy lépést: bejelentették a kormánynak, hogy a romániai magyarság testületileg belép a nemzeti újjászületés frontjába. A határozatot hosszas tárgyalások előzték meg, amelyek a kormány és a magyarság egymáshoz való viszonyát, az államhoz fűződő jogokat és kötelelességeket éppen úgy körvonalazták, mint a kisebbségi élet belső kérdéseit.

A belépés ilyenformán méltányos megegyezés alapján történt, amelynek föltételeit az alábbi pontokban foglalták:

A kormány és a magyar kisebbség vezetői között az alábbi pontok alapján jött létre megegyezés: 1. A román állampolgárságu magyarok testületileg bevonulnak a Nemzeti Újjászületés Frontjába. A vegyeslakosságú falusi és városi községekben külön magyar szekciókat létesítenek. Ezek a szekciók tiz tag által képviseltetik magukat a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsban és egy tag által a direktóriumban. A titkárságokba megfelelő számarányban magyarokat is neveznek ki. 2. A román állampolgárságu magyarok összes

szakmai szervezetei testületileg besoroztatnak a jelenlegi és ezután, erre a területre vonatkozó törvények által előírt szakmai szervezetekbe, biztosítva számukra a megfelelő képviselést a vezetőségekben. 3. A politikai megnyilatkozásokon kívül, amelyeknek helye a Nemzeti Újjászületés Frontja, a román állampolgárságu magyarok külön szervezetet létesíthetnek művelődési, gazdasági és társadalmi célokra.

Armand Calinescu,
gróf. Bánffy Miklós.

gróf Bethlen György,
Dr. Szász Pál.

A megegyezés tehát megteremtí azokat a kereteket, amelyek a kisebbségi élet sajátos érdekeit biztosítják. A magyarság az újjászületés frontjában alosztályban tömörül, amelynek tagzatai nemcsak a tiszta magyarságu, hanem a vegyes lakosságú helységekből is megalakulnak és saját vezetőségük irányítása mellett működnek. Bent az országos szervezet keretében tiz tag és az igazgató szervezetben pedig egy tag fogja a magyarság érdekeit képviselni.

A magyar élet nézőpontjából legnagyobb jelentősége mindenesetre az utolsó pontnak van. Míg a politikai megnyilatkozásokat az országos szervezet keretei korlátozzák, addig a gazdasági, művelődési és társadalmi feladatokat a magyarság önálló szervezeteiben lehet munkába venni. A nemzeti életnek legfontosabb céljai és feladatai pedig művelődési, gazdasági és társadalmi téren jelentkeznek.

A jövő alakulására nézve tehát döntő hatást fog gyakorolni az, hogy a szóbanforgó nemzeti szervezet milyen erőt fog kifejteni, ami viszont attól függ, hogy milyen törekvésű emberek fogják a szervezést végrehajtani és a működés számára a célokat kitűzni, az utakat-módokat megjelölni. Gazdasági téren biztatóan hallszik már az élet zaja, művelődési és társadalmi téren azonban olyan súlyos esettség teremtettek a pártkormányok mostoha intézkedései, hogy a legnagyobb erőfeszítést kell a jóvátételre kifejtenünk. Ifjú nemzedékünknek részben az irástudatlanság gyászos terhével indul neki az életharcnak, részben pedig nemzeti műveltségünk, tisztaságunk hagyományainak ismeretét nélkülözi az iskolai oktatás hiányai vagy hibás célzatai miatt.

Remélnünk kell, hogy művelődési szervezeteink ezeknek a szakadékoknak a népműveltség töréseinek kiegyenlítésére fogja legjobb erőit föl-

vonultatni s nem fog a művelődés felsőbb, tehát színesebb és tetszetősebb alakulatainak munkába állításával megelégedni.

Egyelőre örülnünk kell, hogy a nemzeti tömörülés, a belső front kialakítására is megnyílt a lehetőség. A kormány nemcsak a szervezkedésre adott engedélyt, de az elnök személyét is megjelölte gróf Bánffy Miklós személyében. Az erre vonatkozó irat így hangzik:

Bánffy Miklós urnak!

Van szerencsém tudomására hozni, hogy az Ön kérésére — a román állampolgárságra magyaroknak a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beiratkozás után — a minisztérium működési engedélyt ad az Ön elnöksége alatt egy saját szervezetre, amely általános képviselője lesz a romániai magyar népközségnek művelődési, gazdasági és társadalmi téren.

*Armand Calinescu,
belügyminiszter s. k.*

A fordulóponton tehát, amelyről mult számban írtunk, túlhaladtunk és új utakra érkezünk. Ám hiába kínálóznak utak, hiába jelentkeznek vezetők, ha mindnyájan egységes zárt sorokban nem indulunk el az új helyzet lehetőségeinek fölhasználására.

Külföld.

A római találkozó után. Az angol államférfiak római látogatásának eredményeit bizonyos titokzatosság fedi. Ebből általában arra következtetnek, hogy Chamberlain és Halifax római látogatása nem hozta meg a várt eredményt, mert a két tengelyhatalom, Olaszország és Németország bizonyos kérdésekben nem hajlandó álláspontján változtatni, áll ez elsősorban Olaszországnak a Földközi tengerre vonatkozó hatalmi igényeire. A bizonytalanságot némileg csökkentette Mussolini lapjának egy cikke. A cikket maga Mussolini írta és ebben határozottan lefekteti

azokat az alapelveket, amelyek Olaszország hatalmi politikáját irányítják. A cikknek rendkívül fontos része, amelyben arra figyelmezteti Mussolini Franciaországot, hogy a spanyol köztársasági csapatoknak ne küldjön segítséget, mert ha ezt megteszi, abban az esetben az olaszok is teljes erejükkel megsegítik a nemzeti csapatokat.

A római találkozó eredményével az olasz külügyminisztérium lapja is foglalkozik. Eszerint sem tulzott borulátásra, sem tulzott jóreménykedésre nincsen ok. A Chamberlain és Mussolini között lefolyt tárgyalásokat az olasz minisztérium ujságja a következőkben foglalja össze:

1. Az angol—olasz viszony te-

kintetében a tárgyalásokon semmi különösebb nem történt az továbbra is az angol—olasz egyezményben alapszik.

2. Az általános kérdések megvizsgálása alkalmával az angol miniszterelnök a szoros angol—francia kapcsolatokról beszélt, Mussolini pedig határozottan kijelentette, hogy a Berlin—Róma tengely az olasz politika alapja s az is marad.

3. A spanyol kérdésben a Duce kijelentette, hogy az utolsó önkénteseket akkor vonják vissza, ha a köztársaságiak is ugyanugy cselekszenek és mikor Franco tábornok megkapja a hadviselő jogot. Ha a jövőben a Barcelonát támogató kormányok nagyszabású közbelépésre határoznák el ma-

gukat, Olaszország élne cselekvési szabadságával.

4. Ami a francia-olasz kapcsolatokat illeti, a két országot élesen elválasztja egymástól a spanyol kérdés s a helyzet felülvizsgálására csak a spanyol háboru befejezése után kerülhet sor, — mondta Mussolini — addig nem lehet szó sem döntőbírásról, sem közvetítésről, sem pedig három, vagy négyhatalmi tanácskozásról.

5. Megvizsgálták még, bár nem részletekbe menően a zsidó menekültek elhelyezésének kérdését, valamint a fegyverkezések korlátozásának igen távoli lehetőségét.

6. Az európai béke fenntartásának vágyát mindkét részen a legteljesebb meggyőződéssel jelentették ki.

Béke az angol és német kereskedelemben. Németország és Anglia között régóta folynak kereskedelmi tárgyalások. A megkötendő egyezés szerint Anglia és Németország kölcsönösen megállapodnak abban, hogy egyes piacokra milyen mennyiségben és milyen áron szállíthatnak árut.

Ujabb nagy győzelmet arattak a spanyol nemzeti csapatok. Franco tábornok csapatai előnyomulásukat sikeresen folytatják. Elfoglalták Taragona városát. Taragona elfoglalása nagyjelentőségű, mert Barcelónától 90 kilométerre fekszik és nagyságra nézve Katalonia második városa. Nagyszerű kikötője van és ez lehetővé teszi, hogy a spanyol nemzeti hadsereg hajóhada fokozottabb tevékenységbe kezdjen. A spanyol nemzeti csapatok az arcvonal más szakaszán is sikeresen nyomnak előre. Ennek hatása alatt a köztársasági kormány

elhatározta, hogy székhelyét, Barcelónából Alicantéba helyezi át. A köztársasági csapatok körében egyébként nagy fejlettség uralkodik. Barcelónában az asszonyokat is mozgósították hadtápszolgálatra. Az angol munkáspárt vezére levelet intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, hogy a spanyol események gyors fejlődése következtében hívja össze az angol alsóházat.

Ciano jugoszláviai útja. Ciano gróf, olasz külügyminiszter jugoszláviai útja a nemzetközi politika érdeklődésének előterében áll. Ciano jugoszláviai útjának nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert Jugoszlávia és Magyarország viszonyának rendezése mellett megtárgyalásra került Magyarország és Románia viszonya is. Ezekről lapunk más helyén részletesen megemlékezünk.

Ülésezik a Népszövetség. A népszövetségi tanács ülészaka Genfben megkezdődött. Az ülésről a legutóbb lezajlott nemzetközi események hatása következtében csekély érdeklődés mutatkozik. Jellemzi a Népszövetség ülése iránti érdeklődés lanyhaságát, hogy Litvinov orosz népbiztos el sem utazott Genfbe.

A magyar külügyminiszter berlini látogatása. A gyorsan zajló külpolitikai események közül kiemelkedik Csáky István gróf magyar külügyminiszter berlini látogatása. Csáky István magyar külügyminiszter mielőtt elindult Berlinbe, nagyjelentőségű nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a német-magyar barátság szívből fakadó kapcsolat, mert a két állam szövetségét a baráti hűség jellemzi. Magyarország számára a német barátság máris nagy ered-

ményeket hozott a bécsi döntő bíróság határozatán keresztül. Gróf Csáky István magyar külügyminisztert a feldiszített berlini pályaudvaron Ribbentrop német külügyminiszter és Sztojaj Döme berlini magyar követ fogadta. Gróf Csáky István berlini tartózkodása alkalmával fontos tárgyalásokat folytatott Ribbentrop német külügyminiszterrel és kihallgatáson jelent meg Hitler kancellár előtt. Ő volt az első külügyminiszter, aki a német birodalom ujonnan épített kancellári palotájában Hitler kancellárnál kihallgatáson jelent meg. A német hivatalos körök megállapítása szerint Csáky magyar külügyminiszter látogatása nagy hatással lesz a Magyarország és Németország közötti jó egyetértésre.

Mandzsukuot is felhívták a kommunistaelenes egyezményhez való csatlakozásra. Németország és Olaszország mandzsukuói követi megjelentek a mandzsuk külügyminiszternél és felhívták, hogy Mandzsukuó csatlakozzék a kommunistaelenes egyezményhez.

Az irak bombamerényletek követték el nagyobb angol városokban. Az angol közvéleményt nagy izgalomban tartja, hogy az ir forradalmi szervezet tagjai több nagy városban bombamerényletet követték el. A merényletek kivétel nélkül közüzemek közelében történtek. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek, hogy az összes nagyobb városokban rendőrség őrizze a közüzemeket. Az ir forradalmi hadsereg kiáltványt adott ki, amelyben követeli, hogy az angolok távozzanak Irországból, mert ütött a cselekvés órája és meg fogják alakítani az ir szabad köztársaságot.

Megnyílt az első szlovák törvényhozás. Pozsonyban megkezdette tárgyalásait az első szlovák törvényhozás. Sidor, szlovák miniszter a törvényhozás megnyitáskor rendezett ünnepség alkalmával mindenik gárdatisztnak díszlőrt nyújtott át. A törre a következő mondat volt vésve:

„Visszafelé nem vezet út“.

A szlovák nép vezére, Tuka tanár kijelentette, hogy a törvényhozás feladata az, hogy megvalósítsa Szlovákia önállóságát.

Letárgyalta a honvédelmi törvényt a magyar képviselőház. A magyar képviselőház nagyfentosságu törvényjavaslatot tárgyalta le a magyar hadsereg újjászervezésével kapcsolatban. Az előadó kifejtette, hogy a törvényjavaslat korszakalkotó Magyarországra nézve. A magyar nemzet ugyanis visszanyerte önrendelkezési jogát a hadsereg felett és rendkívül rövid idő alatt félmillió főnyi haderőt létesített. A mostani törvény jelentősége abban áll, hogy a megkezdett munka folytatását fogja lehetővé tenni egészen addig a mértékig, ahogyan azt Magyarország érdekei megkívánják.

Elmaradt a Palesztina-értekezlet. Közöltük lapunkban, hogy az angol kormány a palesztinai zsidó és arab viszály ügyét közösen tartandó értekezleten akarta rendezni. Az angol kormány ugylátszik, megváltoztatta elhatározását. Hír szerint ugyanis külön fog tárgyalni az arabokkal és külön a zsidókkal. Ilyen módon remélik, hogy békés légkört tudnak teremteni Palesztinában.

Tiltakozó gyűlés Munkácsen. Munkács város lakossága nagygyűlést rendezett és ezen tiltakozott a csehek vizkereszt napján végrehajtott betörési kísérletei ellen. A gyűlés határozatából kifolyólag felkérték a magyar kormányt, hogy hozza a világ tudomására a támadást, követeljen a támadásért kártérítést és elégtételt, továbbá biztosítékot arra nézve, hogy hasonló események nem fognak megisméltódni.

Anglia erélyeshangu jegyzéket intézett Japánhoz. Az angol kormány erélyeshangu jegyzékben figyelmeztette a japán kormányt, hogy Anglia a távolkeleti helyzetben nem tűr el semmiféle erőszakos változtatást. Az angol újságok terjedelmes cikkekben méltatják Anglia elhatározását. Kifejtik, hogy Anglia helyesen járt el Japánnal szemben, mert Japán véglegesen le akarja zárni Kína területét az európai kereskedelem előtt. Ennek következtében Kína Japán gyarmata lenne. Ezt Anglia semmi módon sem tűrheti. Hír szerint az angol jegyzékhez hasonló jegyzéket fog intézni rövidesen Japánhoz Franciaország is.

Önrendelkezési jogot követelnek a horvátok! A horvát parasztpárt Macsek horvát vezér elnöklete alatt Zágrábban gyűlést tartott. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelynek értelmében a horvát nép követeli, hogy az önrendelkezési jog alapján maga intézkedhessen sorsa felől. A határozati javaslatban megállapítják, hogy a horvát nép 20 év óta küzd már önállóságáért és ennek következtében minden eddigi megegyezési kötelezettséget semmisnek tekint.

A lengyelek új államszövetség létrehozásán fáradoznak. A lengyel kormány köréből származó hír szerint Lengyelország nem mondott le arról a tervéről, hogy Románia és Magyarország bevonásával keleteurópai államszövetséget alakítson. A lengyelek nem akarnak lemondani a lengyel-magyar közös határ létesítéséről sem.

Zsidókat öltek meg az arab lázadók. Jeruzsálem közelében arab lázadók két zsidót öltek meg. Az angol katonaság azonnal üldözőbe vette a lázadókat. Az összeütközés során egy angol katona megsebesült.

Erdély legjobb
mezőgazdasági és közzgazdasági
szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen
küld a kiadóhivatal

Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5. sz.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Ciano belgrádi útja és a Dunamedence kérdése.

A történelmi idők kezdetén népek és országok közti viszálykodást igen gyakran a vezérek oldották meg. Felvonult a két ellenséges tábor s akkor dárdákkal, sisakokkal, mellvértékkel, lándzsákkal felvértezve közepra állt ki a két vezér, adott jelre összecsaptak és amelyik vezér leterítette a másikat, annak a hadseregét jelentették ki győztesnek. A történelem kódéba vesző régi háborúskodások jutnak az eszünkbe most, amidőn a miniszterelnökök, külügyminiszterek egymással a legádázabb diplomáciai csatákat vívják. A hasonlat csak azért sántít, mert a diplomácia hadvezérei előbb ünneplik egymást, vacsorákon gyönyörű szónoklatokat mondanak, nagy vadászatok tartanak és az igazi harcot a háttérben vívják meg. Németország és Olaszország államférfiai az utolsó esztendőik folyamán nagyon sok diplomáciai csatát nyertek meg. Most az egész világ érdeklődése szintén egy ilyen nagy csatározás felé figyel, amelynek hősei a francia és olasz diplomácia képviselői. Ennek egyik mellékhatása Ciano gróf olasz külügyminiszter belgrádi látogatása. Nyilvánvaló, hogy Ciano gróf nemcsak barátsági szerződést akar kötni Jugoszláviával, hanem az olasz-francia viszályban semlegesíteni is akarja Jugoszláviát.

A világlapok vezető helyen foglalkoznak Ciano és Sztójadinovics tanácskozásaival és azokkal a megbeszélésekkel, amelyeket az olasz külügyminiszter Pál jugoszláv herceggel folytatott. Azonban csak a külsőségekről kapunk tiszta képet. Milyen volt a fogadtatás, hány vaddisznót, rókát és fácánt lőttek, milyen nagyszerű volt a bankett, azon kik jelentek meg és hogyan üdvözölték egymást. Hogy azonban a háttérben mi történt, arról hallgat a krónika. Általában az olasz lapok és a külföldi lapok négy pontban foglalják össze Ciano jugoszláv látogatásának jelentőségét. Eszerint az első pont a jugoszláv külpolitika együttműködése a Berlin-Róma tengellyel. 2. Magyarország és Jugoszlávia közeledése. 3. Jugoszlávia és Olaszország

gazdasági kapcsolatainak kifejlesztése. 4. Jugoszlávia és Olaszország művelődési kapcsolatainak továbbfejlesztése.

Az angol lapok már sokkal messzebbmenő találgatásokba bocsátkoznak. Arról írnak, hogy Olaszország keleteurópai befolyását növelni akarja, békét közvetít Magyarországgal és Jugoszlávia között, sőt a Dunamedencében élő államok között egy olyan politikai és gazdasági kapcsolatot akar kiépíteni, ami Németország rohamos előretörését Délkeleteurópában gyengítené s a Dunamedence államainak kibékülésével az egyensúlyi helyzetet visszaállítaná. Ma már nyilvánvaló, hogy a délkeleteurópai gazdasági befolyás érvényesítésének a harcában Németországnak és Olaszországnak nem egészen azonosak az érdekei. Olaszország azért támogatja Jugoszláviát, Magyarországot és a többi államokat, hogy egyesült erővel meg tudják védeni politikai és gazdasági érdekeiket és az olasz befolyás se gyengüljön. Egyes lapok abból sem csinálnak titkot, hogy a belgrádi tanácskozásokon szóba került Ukrajnának a kérdése is és itt, — amint az olasz lapok írják, — nagy meglepetések várhatók.

Kétségtelen, hogy a kérdés nagyon bonnyolult. A Róma-Berlin tengely szilárd és erős, de Olaszország vigyáz arra, hogy a tengely két ága egyensúlyban maradjon s Olaszországnak is jelentős befolyása legyen a Dunamedencében. Vannak azonban olyan hírek is, hogy Jugoszláviában Ciano jugoszláv, magyar, román és lengyel szerződési láncolatot akar kiépíteni, amelynek az volna a célja, hogy Délkeleteurópa gazdasági és politikai függetlenségét megőrizze.

Mindezek azonban csak feltevések. Kétségtelen dolog, hogy Ciano nem utazik Belgrádba csak vaddisznó és fácánvadászatra s meleg baráti kézszorításokra, hanem Sztójadinovicsal és Pál jugoszláv régensherceggel rendkívül nagyjelentőségű kérdéseket tárgyalt meg, amikről az európai közvélemény majd csak hónapok múlva fog megbízható értesítéseket szerezni.

Sidorovici országőrparancsnok látogatása a propagandaügyi alminiszternél

Sidorovici őrnagy országőr főparancsnok több vezető férfiú társaságában látogatást tett Eugen Titeanu propagandaügyi alminiszternél. A magas vendégek megtekintették a propaganda igazgatóság különböző ügyosztályait és nagy meglepedéssel nyilatkoztak a látottakról. A látogatás alkalmával két nagyjelentőségű beszéd hangzott el az országőr parancsnok s a propagandaügyi alminiszter részéről. Sidorovici őrnagy beszédéből a következő részt emeljük ki:

— Miniszter Ur! Az országőrszervezet kötelességének érezte, hogy látogatást tegyen az ön hivatalában, hogy kifejezze legmelegebb köszönetét az iránt az intézmény iránt, amelyet ön vezet és amely annyi jóakarattal és megértéssel támogatta az országőr-mozgalmat, megadva minden támogatást és segítséget a szervezet fejlesztéséhez. Szükségesnek tartom megállapítani, hogy az az együttműködés, melyet a mi legfőbb vezetőnk is annyira óhajt, az a teljes összhang, amelyet megálmodott s amely alkalmas munkatársainak vas-egységbe való tömörítésére, már munkánk kezdetén fennállott közöttünk. Éppen ezért tartom szükségesnek személyesen mondani

köszönetet amiért már a munka kezdetén anny szeretettel támogatta munkánkat.

Az országőr parancsnok beszédére Titeanu propagandaügyi alminiszter mély gondolatokban bővelkedő beszédet mondott. Beszédében méltatta az országőr szervezet nagy jelentőségét és Öfelsége II. Károly király érdemeit. Beszédéből a következő részt emeljük ki:

— Mélyen megindít, amikor itt látom magam körül az országőrszervezetnek egész nagy vezérkarát, ennek a királyi kezdeményezésre létesült szervezetnek kitűnő főparancsnokával az élén, akik azért jöttek, hogy megköszönjék nekünk azokat a szolgálatokat, amelyeket, mint minden munkát, kötelességből teljesítettünk s amelyekről mi nem tartottuk volna szükségesnek beszélni. Mi nem beszéltünk erről a munkáról, amely csendben, de lelkesen és tervszerűn folyt.

Beszédet mondott még Soimescu professzor, az országos közoktatási tanács tagja és beszédében a propagandaügyi minisztérium és az országőr szervezet kapcsolatait és eredményes munkásságát méltatta. Beszédét az Uralkodó, Titeanu alminiszter és munkatársainak éltetésével fejezte be.

Hírek

Román ujság a kisebbségekkel való együttműködésről. A Románia című Bukarestben megjelenő ujság foglalkozik a kisebbségi kérdéssel és arról a következőket írja: Azok a kisebbségek, akik tevékenyen részt óhajtanak venni a közügyekben, nem számítanak idegeneknek. A románság ugyanis megértéssel viseltetik mindazokkal a nemzetiségekkel szemben, amelyek jogukat kiérdemlik.

**Az olaszok esővezetékét akar-
nak építeni a román petróleum-
vidékről az Adriai tengerig.** Az olasz kormány tárgyalásokat kezdett a román kormánnyal, amelyek azt célozzák, hogy a

román petróleumvidéket olajvezeték kösse össze a fiumei kikötővel s így a román olajtermékeket közvetlenül lehessen Fiuméba szállítani. Tervszerint Fiumében nagy petróleumfinomítót rendeznének be és ott finomítanák Lengyelország számára is a petróleumot.

Nem lesz Temesváron kisebbségi nyelvvizsga ügyvédek számára. Mint ismeretes, a temesvári ügyvédi kamara még a tavasszal elhatározta, hogy a kisebbségi ügyvédeket nyelvvizsgára kötelezi. A vizsga előkészületei meg is történtek és a kisebbségi ügyvédeket három csoportra osztva akarták levizsgáztatni. A kisebbségi ügyvédek már a tavasszal kifejtették álláspontjukat, hogy az intézkedést törvényellenesnek

tartják és az idézésekre nem jelentek meg. Most váratlan fordulat történt az ügyben. Az ügyvédi kamara a kisebbségi ügyvédek tudomásra hozta, hogy nem fog nyelvvizsgát tartani és az erre vonatkozó terveket végleg elejtette.

Óriási erdőtüz Ausztráliában. Ausztrália Viktória államában többezer négyzetkilométer területű erdőt pusztított el a tűzvész. A tűznek nagyon sok hatalmas áldozata van.

Repülőgépszerencsétlenségek Angliában. Angliában egyetlen napon négy súlyos repülőgépszerencsétlenség történt. Az összes repülőgépek katonai gépek voltak. A szerencsétlenségeknek hat halálos és több súlyosan sebesült áldozata van.

Az Uj Cimbora kiadóhivatala felvesz helyi és főleg vidéki szervezésre megbízható egyéneket. Jelentkezők forduljanak a Minerva Irodalmi és nyomdai műintézet Rt. igazgatóságához, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

Pernyertes lett két kisebbségi tanár Anghelescu nyelvvizsgarendeletével szemben. Anghelescu egy rendeletével arra kötelezte a felekezeti középiskolák tanárait, hogy nyelvvizsgát tegyenek. Később a rendeletet visszavonták. Egyes tulbuzgó inspektorer azonban a rendelet visszavonása után is alkalmazták a rendeletet és nyelvvizsgákat tartottak. Egy ilyen nyelvvizsga alapján a temesvári római katolikus gimnázium két tanárától megvonták a működési engedélyt. A tanárok felebbezése folytán az ügy a Semmitőszék elé került és a Semmitőszék megállapította, hogy a rendeletet törvénytelenül alkalmazták. A tanárokat visszahelyezte régi jogaikba. A semmitőszéki tárgyaláson a védelmet dr. Gyárfás Elemér látta el.

Fontos törvényrendeleteket irt alá Ófelsége. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervezésével kapcsolatban II. Károly király Ófelsége három fontos törvényrendeletet irt alá. A rendeletek kiegészítik az új politikai párt szabályzatát, kinevezik az igazgatóságot, a legfelsőbb nemzeti tanács tagjait és a Nemzeti Ujjászületés Frontjának három vezértitkárát.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula.** Székrekedés bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszer-tárban és drogériában kapható.

Angol ujság cikke Románia új helyzetéről. Egy Angliában megjelenő világlap feltűnést keltő cikket irt Románia helyzetéről. A cikkben a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg a Romániában uralkodó rendről és alkotó munkáról. Az ország külpolitikájával kapcsolatban megemlíti, hogy Románia békességet akar az összes államokkal, de ellenáll minden külső beavatkozásnak és egyik világnézeti csoporthoz sem kíván csatlakozni. Az angol ujság hangsúlyozza, hogy Románia jó szomszédi viszonyt akar fenntartani az összes szomszédos államokkal és őszinte óhajta, hogy megjavítsa Magyarországgal való kapcsolatait.

Megérkezett Rómába Románia új vatikáni követe. Petrescu Comnen, Románia új vatikáni követe megérkezett Rómába, hogy a vatikáni román követség vezetését átvegye.

Néhány szó a rheumásokhoz. Ön bizonyára mindent megpróbált de nem tudott szabadulni kínzó fájdalmaitól. Azért nincsen oka a kétségbeesésre. Csináljon még ma egy kísérletet a jól bevált Togat-tablettákkal.

Uj könyv.

Titokzatos ház. Ifjúsági regény. Irta: Torday Adél.

A „titokzatos ház“ Kinában van, minden titkok nagy birodalmában. Tulajdonképpen egy római katolikus missziós-telep imaháza és a szerző eleven, fordulatos történet keretében néhány kis pogány kínai gyermek kalandjait és megtérését mondja el. A kis könyv telve van a Mennyei birodalomról, a kínai népnek szokásairól szóló ismertető adatokkal. Azonkívül a misszionáriusok ottani életének, működésének leírásával. Az adatok pontosak és érezni lehet, hogy a szerző nemcsak olvasás utján, hanem közvetlenül olyan egyénektől szerezte be, akik ottan éltek és élnek. A könyv katolikus szellemű, kicseng belőle a szerző mély vallásos hite s meggyőződése. Tudomásunk szerint a szerző az itteni katolikus gyermekirodalomnak már régi munkása, ő a „Kis Apostol“ Adél nénije.

A csinosan kiállított és jól megírt könyvet a szerző díszítette képekkel. Rajzaiból megállapítható ezirányú tehetsége is. A munkát a „Bonaventura“ könyvnyomda adta ki igen olcsó 20 lejes árban. Kapható a „Minerva“ könyvkereskedésben is. Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk e munkát, gyermekeiknek örömeire s lelki épülésére szolgál.

A református lelkészek érdekeiben. Vásárhelyi János református püspök Dragomir kisebbségi főkörmánybiztos előtt feltárta a református lelkészek nyomasztó anyagi helyzetét és kérte, hogy a kongrua kérdést a kormány rendezze máltányos módon.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

A külügyminiszter a kisebbségek jogairól beszél.

A nemzeti ujjászületés frontja Galacban nagygyűlést tartott. A gyűlés egyik szónoka Gafencu külügyminiszter volt.

A külügyminiszter beszédében méltatta Öfelsége II. Károly király országépítő munkásságát és hangsúlyozta, hogy az Uralkodó a nehéz időkben bölcs parancssal biztosította a nemzet egységét és folytonosságát. Beszédének külpolitikai részében utalt a dunai államok sorsközösségére és hangsúlyozta, hogy a Duna abban a mértékben lesz a partjai mellett fekvő államok számára a fejlődés és hatalom forrása, amilyen mértékben az érdekelt államok között békés együttműködés valósul meg.

— Itt a Duna torkolatánál — mondotta a külügyminiszter, — számot kell adnunk arról, hogy a román állam létezése és szabadsága kezességet jelent a békére nézve és ezért a legnagyobb fontosságú nemzetközi érdek.

Beszédének további részében annak a reményének adott kifejezést, hogy Románia és Németország között szoros együttműködés és baráti viszony fog kialakulni. A Romániában élő kisebbségek helyzetével kapcsolatosan Gafencu a következőket fejtegette:

— Egy olyan országban, ahol a románok a lakosság nyolcvan százalékát teszik ki, a nemzeti lét a döntő. Semmi sem akadályozza meg azonban a többséget, hogy a kisebbségek is a közös célok felé irányítsák tekintetüket, amelyekkel az az állam akar elérni, amelynek területén valamennyien együtt élnek. Ezeket a célokat

történelmi és földrajzi viszonyok, élet- és gazdasági érdekek jelölték ki. Ilyen földrajzi adottság például ez a folyam, amely a korok viharaitól nem zavartatva, halad útján, mint itt előttünk a Duna, Isten által megvont útjában. Aki békét akar az emberek között és jó egyetértést, az haladjon meg ez előtt az örök igazság előtt. A román nép ezt a békét akarja s a kormány megértő s baráti szellemben arra törekszik, hogy örökösök a másnyelvű, vagy másvallású állampolgárok művelődési, iskolai és gazdasági érdekei fölött. A kormány jóakaratu formulák alapján arra indította ezeket a polgártársainkat, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjának soraiban harcoljanak jogos törekvéseikért és azért az államért, amelynek területén élnek, amely őket is védi s igazságot szolgáltat nekik. Örömet fejezem ki afölött, hogy a német nyelvű állampolgárok elfoglalták helyüket sorainkban. Reméljük, hogy a többi kisebbségek is követni fogják ezt a példát. Megértésük szellemétől függ, hogy beteljesítsük a közeledésnek azt a művét, amelyre mindnyájunknak meg kell értenünk azt, hogy békés együttműködésre van szükség az állam fegyelmenek keretében, mivel az állapotokat és államokat felforgató háboru nem hoz változásokat, hanem csak pusztulást.

Az elmondottak igazolják, hogy Gafencu beszédének méltán tulajdonítanak nagy jelentőséget a külföldi újságok is.

Rövid hírek

Nagy hajószerecsétlenség történt az indiai tengeren. Egy angol gőzhajó az indiai Océánon szerecsétként jár, 28 hindu tengerész a tengerbe fulladt.

Felsőtömösön kisiklott egy tehervonat. Brassó közelében, Felsőtömös állomáson hibás váltóállítás közben egy tehervonatot két kocsija kisiklott. A pálya megrongálódott és ezért a személyszállító vonatok Brassó és Bukarest között késéssel közlekedtek.

Török diákok románai tanulmányuton. Egy egyetemi tanár vezetése alatt negyven török diák

érkezett romániai tanulmányutára. A diákok látogatást tettek Titeanu propagandaügyi alminiszternél.

Óriási vihar Délamerikában. Délamerika több államában hatalmas viharok pusztítottak. Argentínában a felhőszakadás egy helyen elmosta a vasuti töltést és egy vonat a folyóba zuhant. A szerecsétként alkalmával nagyon sokan meghaltak.

Haláleset fadöntés közben. Horga Constantin, németszentpéteri lakos több társával fát döntött az erdőben. Egy fa Horgára zuhant, aki sérüléseibe belehalt.

Légi vonal Franciaország és az Egyesült Államok között. A francia kormány és az amerikai Egyesült Államok között meg egyezés jött létre légi vonal létesítésére. Hetenként Franciaország és az északamerikai Egyesült Államok között négy-szer fognak repülőgépjáratok közlekedni.

Atlátszóvá tették az emberi testet. Rendkívül érdekes illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja Richard Huws, amerikai feltaláló „Mechanikai emberéről”, amely bámulatra gerjesztette az egész amerikai orvostudományt.

GAZDASÁG

A kisgazda méhészete.

Hogyan kezdjük a méhészkedéshez?

Méhesaládokat legjutányosabban ősszel vásárolhatunk. Lehetőleg másodrajókat, vagy lerajzott családokat vegyünk, mivel ezeknél mindig fiatal anya van, t. i. az öreg anya az első rajjal száll ki. A családok kiválasztásánál ügyeljünk, hogy azok jó népesek legyenek, rendelkezzenek megfelelő étellel és építményük világos színű legyen. Rajókat május végén, június elején szerezhethetünk be. A méhek vásárlásánál legyünk elővigyázatosak és előre győződjünk meg, hogy nincs-e a vidéken, honnan venni akarunk, ragadós betegség. Családokat kaptárban ne vegyünk, de ne vegyünk használt üres kaptárt se, bármilyen olosó is legyen az, mert legtöbbször ezekkel hurcoljuk be községünkbe a fertőző méhbetegségeket.

Méheket ősszel három kilométeren belül eső távolságról csak akkor szállíthatunk, mikor már megszűnt a kirepülés, tavasszal pedig a tisztuló kirepülés előtt. Rajókat a befogás után azonnal, de legkésőbb estig elviszük, mert különben visszashállingóznak. Három kilométeren kívül eső területről bármikor szállíthatjuk, kellő előkészítés után a megvásárolt családokat, mivel e távolságon túl már vissza nem mennék, tavasszal azonban várjuk meg, míg a tisztuló kirepülés megtörténik. Csomagolásuk úgy történik, hogy a kosarakat óvatosan egy vászonlepedőre tesszük s azt összehajtogatva, keményebb spárgával a kas közepén szorosan átkötjük, hogy a méhek ki ne jöhessenek. Ha ezzel kész vagyunk, szájával fölfelé fordítva, a székér derekába rakott szalmába helyezük. Hosszabb útnál a kas szájára keresztben két görbitett vesszőt helyezünk, mely a lepedőt távol tartja s a méhek a fölfordított kosárban a lépek fölé csomóba húzódhatnak és minden baj nélkül teszik meg az utat. Időnkint a szállítás alatt friss vízzel preckeljük be a vásznat, hogy szomjuság ne gyötörje őket. Hazaérkezéskor várjuk meg, míg a méhek lecsendesednek s azután állandó helyükre helyezve, nyissuk meg a szájnilyást, a méhes elé pedig helyezük el a már előre elkészített itatót.

A méhek életében a víz igen fontos szere-

pet tölt be. A fiasítás fölnevelésére ugyanis a mézen és virágporon kívül igen nagy mennyiségű vízre is szüksége van a méhesaládnak. A méhészek nagy része igen kevés gondot fordít a családok vízzel való ellátására. A kutak környékéről, patakokból és pocsolyákból gyűjtik össze a szükséges vizet, hol a hűvös tavaszi időjárás következtében sok méh veszíti életét, továbbá a gyíkok, békák s nem utolsó sorban a házi szárnyasok is sok kárt tesznek bennük. Aki méheket szeretettel gondozza, az nem mulasztja el már az első kirepülés alkalmával a méhek elé 4-5 m. távolságra melegvizű itatót fölállítani. A melegvizű itatóban állandóan langyos vizet kapnak a méhek s szívesen látogatják azt hűvösebb idő alkalmával is. A meleg víz, amint tele szívják vele magukat, fölmelegíti egész testüket és vigan repülnek a közelben lévő lakásukig. Mondanom sem kell, hogy a tavaszi hideg víznél ép az ellenkező hatása van s elegendő, hogy csak egy kis időre bujjon el a nap a felhők mögé és a hideg vízzel magukat teleszívott méhek megdermedve elpusztulnak.

Melegvizű itatót házilag mindenki készíthet magának két dézsából oly módon, hogy egymásba teszi, alul, oldalt és fölül fahamuval jól kitömi, miközben az alsó részébe kivezető csapot, fölül pedig bodzafából beöntő csövet helyez. E csövön át minden reggel megtöltjük a dézsát forró vízzel, mely a kivezető csapon egész nap csepeg egy deszkára s az azon készített mélyedésen folyik végig. Az így elkészített Blénessy-féle itató egész napon át melegen tartja a vizet. Kezdetben mézes vízzel vagy a deszkára csepegtetett mézzel csalogatjuk oda a méheket.

Itt említem meg, hogy a méhesaládnak a fiasítás fölneveléséhez kevés sóra is van szük-

sége, melyet, ha máshol nem talál, a trágya levéből választ ki. Tegyük a röpnyiláshoz, vagy az itatóra kis sódarabokat, hogy onnan szerezhesse be sószükségletét.

Tanácsos a méhészkedés megkezdése előtt egy pár heti tanfolyam elvégzése. Ilyen tanfolyamokat az Erdélyrészi Méhész Egyesület minden évben rendez az arra jelentkezők számára, melyen a kellő utmutatást a kezdethez mindenki megszerezheti. Kinek ilyen tanfolyamokon résztvenni alkalma nincs, kérjen tanácsot és álljon állandó összeköttetésben valamelyik közeli gyakorlott méhésszel.

Kaptárt csak az vegyen a kezébe, kinek van ideje azzal bibelődni és kedve a méhészet mesterségét megtanulni, mert a kaptárral való méhészkedéshez, ha eredményt akarunk elérni, jó mesternek kell lenni. Nincs rosszabb látvány, mint egy olyan kaptár, melyben összevissza épített a család és késél kell kimészárolni a lépeket. Az ilyen kaptárnál jobban jövedelmez a kassos méhészet s fennmaradása is biztosabb. Soha ne feledjük el, hogy a kaptáros méhészetnek az alapja a kas, tehát ne helyezzünk kaptárba egyetlen rajt se, míg legalább tíz családunk kassában nincs. Méhkast készíthetünk venyigéből vagy meghántott fűzfavesszőből, de legjobb a szalmából készült kosár, melynek ürtartalma 30—40 liter, falvastagsága pedig 3—4 cm. A kasba, valamivel fönnebb a közepénél, két darab ujnyi széles lécet helyezünk, mely megvédi a lépeket a leszakadástól.

Méhesaládjainkat zárt méhesben vagy a

kertben szétszórva helyezhetjük el. Ügyeljünk, hogy széltől és az állatok háborgatásától védve legyenek s röpnyilásuk lehetőleg délkeleti irányban és a földtől legalább 50 cm. magasban legyen. Ne engedjük a füvet vagy burjánt a méhlekás előtt felnőni, mert ezeken lesben állanak a békák és gyíkok s elfogdossák a megrakódva, fáradtan hazatérő méheket.

Minden gazda arra törekszik, hogy jövedelmét állandóan fokozza. A méhesgazdák ezt csak úgy érhetik el, ha a már meglévő méhlegelőt állandóan javítják mézelő és virágpórt adó fák ültetésével és mézelőnövények magvainak elszórásával. Nagyon szép eredményt érhetnek el e téren egy-egy község méhészei egyetértő, közös munkával. A sok mézelőnövény közül csak a legtöbb mézet és virágpórt szolgáltató fajokból sorolok fel egy párat a következőkben: mogyoró, som, nyárfa, fűzfa, egres, ribizli, a gyümölcsfák, pirosvirágu gesztenye, juharfa, jávorfa, zanótfá, rekettye, akác, tatárlonc, olajfűz, kutyabenge, hóbagyó, csörgőfa, bálványfa, hársfa, japán akác, galagonya, áfonya, tujafa, a lóbab, szarvaskerep, mézkerep, fehérhere, somkóro, izzóp, repce, baltacim, málna, szeder, árvaesalán, mustár, a tök- és dinnyefajták, méhfű, menta, orvosi zsálya, pohánka, napraforgó, levendula, tisztessű, illatos rezeda, oroszlánszaj és nefelejts. A felsorolt növények és fák szaporításával sokat javíthatunk méhlegelőnkön.

Benczedy Márton.

A zab szerepe az emberi táplálkozásban.

A világháború után hosszú ideig attól tartottak a gazdák, hogy a gépi járművek terjedése következtében az állati vonóerő fokozatosan kisebb jelentőséghez fog jutni és ennek nagy kihatása lesz az abraktakarmányok árának alakulására. Így elsősorban attól tartottak a gazdák, hogy a zab ára lényegesen meglecsül. A zab ára azonban nem olcsult meg, mert érdekes körülmények kedvezően befolyásolták a zab árának alakulását.

Az általános hadikészülődés során megállapították ugyanis, hogy a motoros járművek a lovat nem tudják a hadseregben teljesen feleslegessé

tenni. Ennek következtében a nemzetközi feszültségek idején állandóan nagy kereslet mutatkozott a zab iránt.

A másik dolog, hogy a zabnak az emberi táplálkozásra való felhasználása sokat nyert népszerűségében. A zabot, mint kenyérnövényt általában alacsonyra értékelik, pedig az orvosi tudomány újabb megállapította, hogy a zab tápérték tekintetében is értékes kenyérnövény, étrendi hatás tekintetében pedig sok esetben orvossággal ér fel. Különösen kisgyermek számára használják az ugynevezett zabpehelyből készült pépeket és ez a kisgyermek táplálásánál nagyon jól beválik. Megfelelő örlés és előkészítés után a za-

bot tészták és kenyér készítésére kitűnően fel lehet használni.

Ezeknek a megállapításoknak a következtében a zab mind jelentősebb szerepet foglal el az emberi táplálkozásban és így ennek megfelelően termelésére is megfelelő gondot kell fordítani. A zab ugyanis a gazdaságnak a mostoha gyermeke. Mindig a legrosszabb talajba vetik, vagy pedig a vetésforgó végére kerül, amikor már kevés tápanyagot tartalmaz a talaj. Ezért aztán nem szolgált kielégítő mennyiségű és minőségű termést. Pedig a zabnak a szalmája is igen értékes. Sarjuval összerakva szarvasmarhák számára a legkiválóbb takarmányt

nyújtja. Lovaknak zabszalmát óvatosan kell adni, mert hozzászoktatás nélkül hasmenést okoz. Lovak számára az árpa-szalma szolgáltat hasonló minőségű és értékű takarmányt.

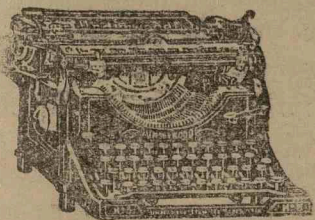
Uj gazdakörök. Bár az utóbbi időben a gazdaköri alakuló közgyűlések tartása igen meg volt nehezítve, mégis több községben sikerült az E. G. L.-nek gazdaköri fiókokat alakítani a kisgazdák lelkes és buzgó összefogása folytán. Így gazdakörök alakultak október 1 óta az alábbi községekben: Zimándujfalu, Fekete-gyarmat, Vajasad, Mezőbaj, Székelyhid, Kőrösfő, Abafája, Székelykál, Fehéregyháza, Kőszegremete, Érszakácsi, Aranyosgyéres, Kobátfalva, Kadács, Kissolymos.

A többmázsás primadonna és a négylábu tánekomikus. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délbáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona

írógépek

gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellekek 51. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID”

IRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33.

Mit határozott a londoni buza-értekezlet?

Lapunk előző számában közöltük, hogy Londonban 21 állam képviselőinek részvételével megkezdette tanácskozásait a nemzetközi buzatanács. Előző híradásunkban rámutattunk azokra a nagy nehézségekre, amelyek az értekezlet összehívása előtt már jelentkeztek és amelyek az értekezlet további munkásságára is nagy hatással lesznek. Egyelőre még nem lehet tisztán látni abban a tekintetben, hogy a búza értekezlet véglegesen mit határozott? A meghozott határozatok azonban mutatják, hogy rendkívül nagyjelentőségű változások történhetnek a nemzetközi buzapiacra. Londoni híradás szerint ugyanis rövidesen meg fog születni a nemzetközi buzaegyezmény, amelynek főbb alapelvei a következők lennének:

1. A buzatermelő és buzafelleggel rendelkező államok egyezzenek meg a jelenlegi áraknál jóval magasabb árban. Minden államban szüntessék meg a kiviteli államsegélyeket. A buzatermelő államok osszák fel egymás között a világ egyes részeit és szervezzék meg a bevitelre szoruló államok ellátását olyan módon, hogy az egyik állam érdekeit se sértse. Azok ellen az államok ellen, amelyek a számukra megállapított mennyiségnél nagyobb mennyiséget szállítanak külföldre, alkalmazzanak megtorlásokat.

2. A búza bevitelre szoruló államok ígérjék meg, hogy nem növelik a búzával bevetett területeiket, mérsékeljék a búza beviteli vámját és végül kötelezzék magukat arra, hogy a

kenyérliszthez nem kevernek más gabonafajtákból származó olcsóbb és gyengébb minőségű liszteket.

Ezeknek a határozatoknak a hatásáról egyelőre még korai dolog volna nyilatkozni. Megállapítható azonban, hogy az előjelek szerint komoly lépéssel jutottunk előre azon a téren, hogy a nemzetközi búzaforgalom a termelők és fogyasztók javára bizonyos szabályok alá kerüljön.

Hirtelen megdrágult a búza.

A gabonapiac legérdekesebb eseménye, hogy a búza ára hirtelen megdrágult. A drágulás több piacon eléri az eddigi ár negyedrésztét.

Terményárak Nagyváradon.

Búza 410—420, rozs 300, árpa 430—440, zab 410—420, kukorica 350 lej mázsánként.

Terményárak

Sepsiszentgyörgyön.

Búza 420—430, rozs 310—330, árpa 380—400, zab 400—420, kukorica 440—450, lencse 600, paszuly 860—880, lóheremag 2000, lucernamag 4000—4500 lej mázsánként.

Terményárak Brassóban.

Búza 430—440, rozs 340—350, sörárpa 420—440, takarmányárpa 370—380, zab 480—500, kukorica 440—450, lencse 800—1000, fehérpaszuly 900—1000 lej mázsánként.

Krumpli 200—260 lej mázsánként.

Préselt széna 190—200, szalma 85—90 lej mázsánként.

Állatárak Brassóban.

Hizott ökör 18—20, hizott disznó 23—26 lej kilonként. Igás ökör 16—20 ezer, kocsiló 30—50 ezer igásló 15—25 ezer lej páronként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A szeretet iskolájában.

— A szeretet nem fuvalkodik fel. —

A szeretet nem fuvalkodik fel — figyelmeztet a szeretetről szóló szép tanításában Pál apostol.

Minél tanultabb, minél eszesebb, hatalmasabb és gazdagabb az ember, annál könnyebben esik a veszedelmes kísértés hatalmába, hogy göcsös elbizakodottságában felfuvalkodva azt gondolja, hogy neki minden lehet és minden szabad. Sokszor kerültek már egészen kivételes nagyágu emberek e végzetes eltévelyedés elsodró forgatagába.

Napoleonról olvastam, hogy életének döntő fordulópontját jelezte a nagyság utjáról a bukás elé az, amikor fékezhetetlenül odaadta szívét a göcsös felfuvalkodásnak. Az orosz hadjárat terét beszélte meg vezérkarával. Voltak, akik óvatották a kellőleg elő nem készített, mindenképpen veszedelmet jelentő vakmerő vállalkozástól. Az elbizakodott, tündöklő sikereitől elkábított hőditőt azonban semmiféle érvelés nem tudta eléríteni szándékától. Amikor teljesen eredménytelenül látszott minden óvó intelem, az egyik jelenlevő csüggetegen jegyezte meg: Ember tervez Isten végez. Napoleon azonban haragtól villámló szemekkel kiáltott fel: Micsoda beszéd? Én tervezek és én végezek is.

Tudjuk, hogy milyen szörnyű vereség érte Napoleont Oroszországban, milyen keserves bukás árán tanulta meg a Szent Ilona szigetén való zámkiveteltség elhagyatottságában a komoly igazságot: Én vagyok az Ur. És én az én dicsőségem másnak nem adom. Ne tévelyegjétek, Isten nem csufoltatik meg.

Ennél tisztábban látta meg az élen álló ember veszedelmét Hitler, aki egyik nagy beszédjével fejezte be, hogy mint mondotta, felelősséggel eljes örhelyén arra kéri a Gondviselést, hogy a kettős veszedelem kísértésétől mentse meg. Tartsa távol lelkétől a felfuvalkodottságot, a könnyelmű elbizakodottságot, nehogy vakmerő

megfontolatlansággal veszedelembe sodorja népét, de őrizze meg szívét a gyáva félelemtől, kislelküségétől is, nehogy a történelem döntő pillanataiban gyáván kitérjen a bátor cselekvés életmegtartó felelőssége elől.

Szép nyilatkozat. Erre a kettős veszélyre figyelmeztette az embert már a bibliai bölcs is, amikor azt tanította, hogy a bukás előtt kevélység jár és a félelem halált szerez.

Mi óvja meg az emberi lelket mindkét veszedelemtől? A szeretet.

A szerető szívé ember nem fél. János apostol irta le a szeretetről ezt a szép igazságot: A szeretet kiüzi a félelmet. Valóban, ha megismerte valaki az Isten szeretetének valóságát a Krisztusban, hogyan félne és kétségeskedne, mikor lelkében ott ragyog minden kétséggel és aggodalommal szemben a drága biztatás: Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozná Vele együtt mindent minékünk?

De a szeretet nem is fuvalkodik fel. Hogyan is lehetne elbizakodott, mikor szívében ott van az alázatra intő szentséges figyelmeztetés: Mid van, oh ember, amit ne úgy kaptál volna?

Igen, a szerető szívé ember tudja, hogy neki mindeneben Őt kell követnie, aki arra figyelmeztetett: Csak a pogányok urakodnak. Az Embernek Fia nem azért jött, hogy uralkodjék, hanem hogy szolgáljon és életét adja váltságul sokakért.

Aki szolgál, hogy tudna az felfuvalkodni? Akinak a szívében szeretet van, hogyan tudná önző vágyai eszközével alacsonyítani testvérét?

Milyen szép és milyen igaz az Apostol e megállapítása a szeretet e tulajdonságáról! De jó lenne, ha sokszor belenéznénk e tükörbe és úgy vizsgálnók meg szeretetünk tisztaságát és erejét

MULTMŰVÉSEK

A NAGYKENDŐ.

Julis néni karácsonyra
meleg hárász-kendőt kapott.
Angyal zörgette meg véle
a jég-gyöngyös kis ablakot.

Am az „angyalt“ (jól sejtette)
fia indította útnak.
Ha rágondol síró szeme
mélyén hála-tüzek gyúlnak.

„Ó, a Lelkem! — sóhajtozik —
alig van meg a falatja
s ime, mégis eszébe jut
ázó-fázó öreg anyja!“

S mintha fia arca lenne:
simogatja a nagykendőt.
Az meg, mint a fia karja
úgy öleli kereken őt.

Landtné Ady Mariska.

Az úri ember.

Utóvégre is, vannak még gazdag emberek másutt is, nemcsak a Bácskában. Vagy legalább voltak, akkor tudniillik, mikor még vékaszámra mérték a búzát és mázsaszámra a gyapjút, aminek az árába ráadásul rendszerint egy sárga csikó járt minden mázsa után a miskolci ügynöktől. Nem négylábu, karesu nyaku, harmadfű paripa, hanem csengő, csillogó, sárga aranydarab. Azonban azt megengedem, hogy a dúsgazdagok ma már éppen olyan ritkák, mint a sárga csikók, sőt talán még ritkébbak.

A Szárazvölgyön a csóltói birtokos volt a leggazdagabb ember. Amolyan tekintetes úr, aki paprikás szalonnát reggelizett és a kocsija elé két kimustrált igás lovat fogatott, pedig a ménesei nem fértek volna el az európai fejedelmek összes istállóiban se.

Mindig egyedül utazott; az első ülésen a kocsis, a hátulsón ő. A feleségével ugyanegy kocsin meg éppen soha, senkise látta, aminek több oka volt. Kis- és nagycsóltói Csóltay Gáspár ugyanis magyar nadrágban és csizmában járt, a nagyságos felesége ellenben francia divat szerint öltözködött. Ez azonban még nem elég ok arra, hogy miért nem látták

együtt, egy kocsin őt meg a feleségét, az bizonyos. De az is bizonyos, hogy olyan Noé bárkáját még egyetlen kerékgyártó mester se tudott összeépíteni, amibe Csóltay Gáspár uram a feleségével együtt befért volna.

Iszonyu hájtömeg volt a tekintetes úr kerek három mázsára becsülték egymagában. Ha jó kedve volt, a cselédjeinek járó vetőmag-kommenciót a csizmája szárából mérte ki, abba éppen egy félvéka búza fért és a cselédség sohase panaszkodott.

Csóltay Gábor nem igen szerette, hogyha külső testi terjedelmét nagyon emlegették. Egyszer megtörtént, hogy valamelyik tanyára ment ki, a gyapjunyírásnak utána nézni. Az öreg számadó, aki ott nőtt föl, ott vénült meg a tekintetes úr juhai között, már akkor esztendőök óta nem látta a tekintetes urat. Hát jámbor paraszteszével úgy gondolkozott, hogy a ritka alkalommal illik valami csinosan köszönteni a kenyéradó gazdát. Nagyot sodorintott deres, vastag bajuszán, megilletődötten, aztán emberségesen megemelte bárányszőr süvegét.

— Ej, be disznó-mód' meg tetszett hizni tekintetes uram, hálistennek!

Amire Csóltay úgy törülte képen az öreg számadót, hogy az egy álló hétig minden darab juhot kettőnek látott.

— Nem a te zsirodon biztam meg, fiam. Különben pedig: mi közöd hozzá?

A földecskéjéről, ami nem sokkal volt több valami huszezer magyar holdnál, nem szívesen mozdult ki. Mig a felesége nehéz hintóban, borotvált képű, libériás lakájsereggel utazgatott a pesti bálókra, tengerparti fürdőkbe, sőt még a dulházai atyafiak látogatására is, azalatt a gazda löcsös, saraglyás parasztszekéren járta a tagot, pörölt, parancsolt a tanyákon és alkudozott a hetivásáros piacokon. De Csóltay, ha a gazdagságát emlegették, csak annyit mondott rá:

— Hát megvan, amit az Isten adott. Meg is lesz! Csak nem ehetem meg a földet a lábam alól?

Pedig mennyien voltak, akik megették! Különösen a megyegyűlésen. Ez volt az egyetlen nyilvános gyülekezet, ahova Csóltay Gáspár úr rendesen eljárt, oda is inkább szokásból, sem mint hazafiságból, vagy azért, mintha jól esett volna neki. Elégedetlen volt s mindig a szélső ellenzékkel tartott, amelyik irgalom-

nélkül — néha durván is — harcolt az egész hivatalos uralom ellen. Sehogyse tudott vele megbarátkozni, hogy a jó magyar földesurak nemes csemetéi miért kívánnak hónapról-hónapra a megyeház sötét, szűkes hivatal-szobáiban körmölgetni, ahelyett, hogy mennének ki a virágos, szellőjárta völgyekbe, szántani, vetni, csikót nevelni. A hivataloskodást is afféle sornak tekintette, mint amikor a lusta gazda kiáll a gazdálkodásból és a birtokát árendába adja.

Mikor a vármegyei tisztii nyugdíjalap-szabályokat csinálták a megyegyűlésen, Csóltay csendes szuszogással huzódott meg nagy, bőrrrel bevont karosszékeiben. Megesóváta tükés bozontos fejét, amibe nem fért be ez az egész nagy böltsesség. Nyugdíj? Minek az és kinek? Hiszen az egész hivatal sem egyéb, mint nyugalom: ülni a székben, meleg szobában és körmölgetni. Hát ebben is el lehet fáradni? Hát akkor a szántóvető ember mit mondjon? Aki naphosszat a tarlón izzad s majd megszakad a kévék meg a petrencék alatt?

Zabary Pál országgyűlési képviselő persze egészen más véleményen volt. Ugynevezett lendületes meleg beszédet mondott, élénken festve a szegény tisztviselők nyomorult helyzetét, akikre koldusbot vár, ha a munkából, melynek életüket szentelték, kiöregednek.

— Ha ez így maradna, tekintetes közgyűlés. — folytatta Zabary emelt hangon, — az lenne a vége, hogy nem kapnánk többé tisztviselőket, akik a megye szolgálatába lépjenek... De már erre nagyot mordult Csóltay.

— Ejh, mit! Akad kutya, csak konc legyen elég...

Az egész gyűlés elcsendesedett. Mindenki a dőlő emberre nézett, aki hallgatag, közönyös arccal ült a helyén. A tekintetes közgyűlésben minden ősi méreg fölforrt egy pillanat alatt. Fojtott, izgalmas, elégedetlen morgás zúgott végig a termen... S a szónokló Zabary karesu, nagy szál alakja kiegyenesedett és szép büszke fejét magasra emelte, mintha valami szigorú ítéletet akarna kihirdetni.

— Ilyet uri ember nem mondhat! — szólt. — Azokra a szegény özvegyekre és árvákra kell gondolnunk, akik a kenyérkeresőjüket veszítik el, mikor a tisztviselő kidől...

S erre aztán újra megmozdult Csóltay uram. Fölállott a helyén és nagy küzködéssel

nyult a belső zsebébe, ahonnan kihuzott egy csomó papirt.

— Nem is mondtam én, hogy uri ember vagyok, — szólt csendes hangon. — De ha már özvegyekről és árvákról van szó, akkor aztán beszéljünk így... Adjon mindenki annyit, amennyit adhat.

Csendes szuszogással nyujtotta az alispán felé a csomagot. Nehezen ment a dolog, mert a nagy potrohától alig tudott a zöld asztalhoz férni, azért az alispán az asztalon át elébe hajolt és átvette a csomagot. Elkezdte bontogatni s aztán, hogy az utolsó szál papir is lehámolt róla, fölállott és magasra emelt kézzel mutatott föl a megyegyűlésnek — száz darab ezres bankót... Akkor aztán éljeneztek, zugva, lelkesen.

Csak Csóltay uram maradt egykedvű akkor is. Lihegve, szuszogva akadozott a szóban s kövér tenyerével barátságosan intett a vicispánnak.

— Ennyi az én szegénységemből is kitelik. A többit kerítsétek elő, ahogy tudjátok. Van itten sok uri ember, aki többet is adhat...

Lőrinczy György.

A magyar díszítés alapformái.

Érdekes és szokatlan négy díszítő elemet közlünk, melyeken felismerjük a levél, a szegfü és pávatoll formáit. Középső díszünk lendületes vonalvezetése érdemel említést.

Apróságok • Adomák

Villamos hullámokkal gyógyítják a szemgyulladást.

Egy londoni szemkórházban érdekes kísérleteket végeztek a szemgyulladásnak rövidhullámu rádiósugarakkal való gyógyítása terén. A betegek számára olyan műszereket készítettek, amelyeket a betegek szemére lehet helyezni és a készülékből közvetlenül érik a rövidhullámu sugarak a beteg szemet. A beteg kis meleget érez a szemében és utána javulás következik be. Az ilyen módon meggyógyított szemgyulladás nem ujul megint ki. Az eddigi gyógy módok mellett ugyanis a szemgyulladás gyógyulás után rendszeren megint fellépett. Megállapították azt is, hogy más szembetegségek gyógyítása terén is nagy szerepe van a rövidhullámu rádiósugaraknak.

Állati takarmányt készítenek levegőből és szénből.

Néhány évvel ezelőtt Németországban sikerült krumpliból értékes fehérje tartalmú takarmányanyagot készíteni. Ez a felfedezés további lehetőségek előtt nyitotta meg az utat. Egy német tanárnak sikerült kőszénből és a levegőben levő nitrogénium gázból értékes, fehérje tartalmú takarmány anyagot készíteni. Az új takarmányanyag tápláló értéke olyan nagy, mint a husé, vagy tojásé. A felfedezésnek egyelőre nincs gyakorlati jelentősége, mert az új takarmányanyag előállítása meglehetősen költséges. Bizonyos azonban, hogy már nagyon rövid időn belül az

eljárást annyira javítani fogják, hogy valóban a levegőből és kőszénből nyert takarmánnyal lehet abrakolni az állatokat.

Bevált a jóslatunk.

Lapunk egyik előző számában jóslatot közöltünk, hogy az ideai tél nem lesz nagyon szigorú és hogy január hónap aránylag meleg lesz. Jóslatunk eddig teljesen bevállott. Január hónap közepén az időjárás olyan melegre fordult, hogy a hó megolvadt és nagyon sok helyen a gazdák megkezdték a szántást. A nagyobb folyó völgyekben, a Mezőségen és a hegyvidékek déli oldalain a föld annyira megszikkadt, hogy jól lehet szántani. Ezek után olvasóink méltán várhatják nagy kíváncsisággal, hogy vajon jóslatunk további része is bevállik-e, amelyben azt állítottuk, hogy február hónap sem lesz nagyon hideg.

Mivel mérik a bort?

— Nem tudja kérem, hol lehet itt egy korty jó bort kapni?

— Nem tudom.

— Talán nem idevalósi?

— De igen. Csakhogy nálunk nem kortyszámra mérik a bort.

Kutyaélet.

— Hallom, szomszédasszony, hogy az urának kutyaélete van maguknál!

— Az bizony: kutyaélete. Sárosan, piszkosan jön haza, betelepszik a meleg szobába, és ha nem kap rögtön enni, hát morog.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Milyen nagy és milyen alaku legyen a trágyatelep?

A trágyatelep nagyságát legpontosabban az egy-egy állat után származó trágya mennyiségéből lehet kiszámítani. Ha ezt továbbá azt is tudjuk, hogy milyen időközben hordatjuk ki a trágyát, akkor kiszámíthatjuk, hogy milyen nagy legyen a trágyatelep. Közönségesen azonban úgy számítanak, hogy amennyi helyet elfoglal az állat az istállóban, akkora terület számítható egy állatra a trágyatelepen. A telepet mindig négyszögletesre készítsük. Legjobb, ha mind a négy oldala egyforma hosszú. Ha az udvar alakja, vagy nagysága nem olyan, hogy a telep ilyen alakúra készíthető legyen, akkor természetesen hosszukásra kell azt készíteni. A nagyon keskeny trágyateleper azonban sohasem jó.

A cukorrépaszelet takarmány-értéke.

A cukorgyártás alkalmával visszamaradó répa szelet értékes takarmány, mert egy mázsa cukorrépaszelet annyi hasznos tápanyagot tartalmaz, mint két mázsa széna, vagy egy mázsa gyengébb minőségű abrak. Jó takarmány szarvasmarhák, lovak és sertések számára. Ujabbán nagy jelentőségre tett szert a baromfiak takarmányozásában.

Mit kell tudni a száj- és körömfájással kapcsolatos hatósági intézkedésekről?

Tekintettel arra, hogy a száj- és körömfájás betegség már Erdélyben is fellépett, szükségesnek tartjuk azoknak a hatósági intézkedéseknek ismertetését, amelyekkel ezzel kapcsolatban a hatóságok fogatosítani szoktak.

1. A száj- és körömfájás miatt lezárt községet a községben legutoljára felgyógyult állapot teljes gyógyulásától számított harminc nap után oldják fel a zár alól. Vagyis, hogy ha a községben 30 napig nem mutatkozott betegség az állatok között és a szükséges fertőtlenítéseket végre is hajtották. A legkisebb lezárható terület egy község.

2. Külföldre szállítani csak olyan községből szabad hasított körmű állatokat, amelyekhez a legközelebbi fertőzött hely legalább 40 kilométer távolságra fekszik.

3. Külföldre való szállítás esetén a feloldási idő a betegség tartama és erőssége szerint rendszeresen 60 nap szokott lenni.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelzés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanígy az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

A háztartás minden ágában jártas, jól főző, szerény igényű, tiszta és rendszerető 35 éves jobb nő állást keres vidéken is. Cim a kiadóban.

Gazdasszonyt keresek, ki jól főz és a falusi háztartás minden ágában jártas. Cim: Báró Bánffy Dániel, Aiud-Nagyenyed. i. Alba.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett ujjelőfizetőkért:

S. D. Homoródmás. B. J. Gyulakuta. P. G. Piskolt. B. F. Papole. Sz. S. Domahida. Sz. I. Zsibó. K. J. Magyardéce. H. A. Német-szentpéter.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előző számunkban tudomására adtuk előfizetőinknek, hogy azok részére, akik az előbbi hetekben fizették be a múlt év végéig szóló hátrálékos díjaikat, címük kiírását megkezdtük, hogy részükre könyvnapjainkat elküldjük. Most közzöljük az érdekelteket, hogy a naptárak szétküldését a közeli napokban megkezdjük és néhány nap leforgása alatt mindazoknak megküldjük, akik a hátrálékot beküldték. Naptárkészletünk még tart, ennélfogva azoknak is megküldhetjük a naptárt, akik még nem fizették be hátrálékukat, azonban rövid időn belül ezt megteszik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ha valaki hónapok mulva fizet, akkor is hozzájuk könyvnapjához, hanem azt, hogy amíg a készlet tart, addig minden naptárigénylőnek megküldjük a naptárt a befizetés sorrendjében. Ezért tehát érdekel minden előfizetőnek, hogy mielőbb hozzájusson a naptárhoz, hiszen még az év elején vagyunk és egész éven keresztül olvashatják a naptárt. Megismételjük azon közleményünket, hogy új házásoknak is adunk naptárt abban az esetben, ha előre beküldnek legalább egy félév díjat. Természetesen ezt úgy értjük, hogy a kedvezményes év lejártá utántól számítjuk az előfizelési díjat, mint rendes előfizetőknél. Ha azonban az új házás nem küldi be előre a díjat s nem lesz rendes előfizető, azon esetben naptárt nem adhatunk részére.

Beküldött fénykép. Lapunkban csak olyan fényképeket tudunk közölni, amelyek megfelelő nagyságúak és élesek. Gyenge fényképek közlésére nem vállalkozhatunk, mert az újságpapíron a kép részletei nem érvényesülnek.

F. M. Versei szerkesztőségünkhez nem érkeztek be. Kérjük tegye postára még egyszer.

P. S. Csikszentmikály. Tudomásul vesszük kérését s kérjük a házasságot igazoló bizonyítványt beküldeni, hogy annak alapján a lapot egy évig címére ingyen küldhessük.

B. L. Torja. Forduljon a naptárban megadott címhez közvetlenül.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. F. Makfalva 150, G. B. né Magyarhercepe 300, B. A. Hátolyka 155, M. J. Székelyvárság előfizetése 1938. dec. 31-ig rendben van. S. J. Érselénd 300, B. M. Szókefalva 150, B. I. Szár, hogy 300 (r. 1939. dec. 31-ig), K. A. Érselénd 450, N. E. Jek. Mármarosziget 154, V. F. Józseffalva 150 (r. 1938. dec. 31-ig), O. J. Mezőveresegyháza 155, I. G. Apáca 143, B. Zs. Kiskoles 150, R. I. Csene 150, L. F. Algyógy 150, P. J. Mármarosziget 300, B. S. Bélyes 150, I. E. Érendred 150, A. A., Z. A. Köröstarján 300, A. J. Olasztelek 150, F. J. Gelence 155, H. J. Nagykágya 150, H. Á. Bihar-diószeg 155, S. S. Körösujlak 175, Lej. B. D. Fugyivásárhely 80, V. J. Marosbogát 150, Zs. F. Disznajó 155, F. I. Szárazajta 75, T. A. Datk 150, Ifj. B. J. Bölön 143, Ifj. K. J. Kőkös 150, D. I. J. é Szókefalva 85, M. K. Mezőfele 150, B. S. Nyárádszentandrás 155, Özv. P. G. né Csikszentmihály 150, H. G. Siklód 150, B. E. Mezőzáh 150, K. I. Marosludas 150, Domahidáról: D. K. 110, Ifj. Sz. S. 85, K. Zs. 85, H. Gy. 83, K. J. Köröskisjenő 300 Lei.

Legdrágább kincsünk az egészségünk!

Hogyan előzzük meg a különböző betegségeket? Erre ad tanácsot

Dr. Nagy András:

Jó egészséget!

című könyve, mely most jelent meg a Magyar Népi Könyvtárának kiadásában. A kiadóhivatal 20 lej előzetes beküldése mellett szállítja. — Utánvétellel nem küldjük.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár.

Jugoszlávia állásiglalása.

Ciano gróf jugoszláviai látogatása révén a világlapok sokat emlegetik Stojadinovits miniszterelnök nevét. A jugoszláv miniszterelnök csakugyan nagy népszerűsége tett szert okos politikájával, amelyet az utóbbi évek bonyadalmai során folytatott. Ciano gróf olasz külügyminisztert ő hívta meg látogatásra. Ebből arra lehet következtetni, hogy Jugoszlávia szorosabb kapcsolatba lép az olasz—német—magyar kommunistaellenes csoporttal.

Színlelőadás Rettegen.

Retteg Szamos-megyei község magyar ifjúsága nagyon fogadtékosan beszéli a magyar nyelvet. Merész vállalkozás tehát velük műkedvelői előadást rendezni. Szerencsére lelkes és hozzáértő vezetőjük van Balogh Árpád borbélymester személyében, aki közelebbről kitűnő előadást rendezett a derék

ifjúság betanításával. A „Gyimesi vadvirág” című darabot adták elő a közönség nagy tetszésére. Balogh Árpád már a múltban is nagy érdemeket szerzett a felnőtt ifjúság irányításával. A további munkára kedvet és kitartást kívánunk neki.

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosító intézetnél!

Hadd vesszen, mi elveszendő,
 Itt a boldog újesztendő.
 A Jó Isten áldjon minket,
 Jó reménnyel tele hinthet
 S ami minden lelket éget:
 Adjon boldog hékességet.

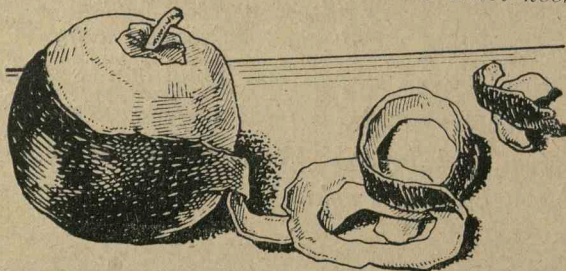
Tanuld meg!

Tartóssá teszi-e a só az ételeket?

Megállapították, hogy a sózás nem feltétlenül biztos szer az ételek romlása ellen. A kutatások során bebizonyosodott, hogy különösen a rothadást okozó csirák nagyon jól bírják a sót és olyan élelmiszerekben is kitűnően fejlődnek, amelyek a rendesnél jobban meg vannak sózva. Szerencsére azonban éppen a fertőző betegségeket terjesztő csirák nem ellenállóak a sóval szemben. Így tehát a sózásnak nagy egészségügyi jelentősége van olyan ételeknél, amelyeket hosszabb ideig akarunk megőrizni.

Ne dobjuk el a gyümölcshéjat!

Az almát és a körtét fogyasztás előtt legtöbbször meghámozzák. Ez a szokás nem nevezhető célszerűnek azért, mert az alma és körte éppen a héj körüli részekben tartalmazza a szervezetre nézve nélkülözhetetlen vitaminokat. Ha már azonban meghámozzuk a gyümölcsöt, vigyázzunk arra, hogy a lehámozott héj ne kerüljön szemétké. Az alma és körte héjából ugyanis kitűnő teát lehet készí-

teni. A teakészítés céljára szánt almahéjat kissé vastagabban hámozzuk, megszáritjuk és zacskóban raktározzuk.

A gyümölcshéjből a teát ugyanugy főzzük, mint általában a herbateákat. Különösen, hogyha többféle és zamatos almának vagy körtének főzzük meg a héját, kitűnő ízű teát nyerünk. Az ilyen tea nyáron nagyon kellemes, üdítő ital. Télen rummal, vagy citrommal forrón fogyasztva pompás szer meghűlés esetén. Mindentől eltekintve pedig ezáltal sok értékes anyagot mentünk meg a pusztulástól!

Szopora tej.

Nagysága: Aztán mennyi tejet ad naponta a tehene?

Gazda: Nyolc litert!

Nagysága: S mit csinálnak a tejjel?

Gazda: Hát instálom, két litert elfogyasztunk odahaza, tízet pedig behozunk a városba eladni.